

Sygn. akt. I C 345/14

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2014 roku

Sąd Rejonowy w Bartoszycach I Wydział Cywilny

w składzie: Przewodniczący: SSR Ewa Kurasz

Protokolant: sekr. sąd. Aneta Magdziak

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2014 roku w Bartoszycach

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w K.

przeciwko M. S.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt I C 345/14

UZASADNIENIE

Powódka (...)Spółka Akcyjna z siedzibą w K. w pozwie wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym wniosła o zasądzenie od pozwanej M. S. kwoty 243,76 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 18 czerwca 2013 roku do dnia zapłaty oraz kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu wskazała, że pozwana 26 stycznia 2013 roku zawarła z jej poprzednikiem prawnym (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w W. umowę pożyczki na kwotę 500 złotych za pośrednictwem platformy internetowej (...). Pozwana, zgodnie z umową pożyczki, przed jej otrzymaniem, dokonała przelewu na konto bankowe pożyczkodawcy w kwocie 1 grosza celem potwierdzenia swoich danych osobowych. Strony pożyczki uzgodniły, że jej koszt całkowity będzie wynosił 675,76 złotych, na którą to kwotę składały się należność główna w kwocie 300 złotych i prowizja za udzielenie pożyczki w kwocie 375,76 złotych. Pozwana zobowiązała się do zwrotu pożyczki do 10 kwietnia 2013 roku. Pozwana spełniła część świadczenia wpłacając na rzecz pożyczkodawcy kwotę 432 złote, wobec czego do zwrotu pozostała kwota żądana pozwem.

Dnia 17 czerwca 2013 roku powódka zawarła z pożyczkodawcą (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w W. umowę przelewu wierzytelności przysługującej pożyczkodawcy wobec pozwanej (pozew k. 2-7).

Postanowieniem z dnia 11 marca 2014 roku **Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie** VI Wydział Cywilny wobec stwierdzonego braku podstaw do wydania nakazu zapłaty, gdyż przytoczone okoliczności co do wysokości pożyczki i naliczonych kosztów ubocznych budziły wątpliwości, przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Bartoszycach (postanowienie k. 8).

W piśmie z dnia 16 października 2014 roku powód sprecyzował, że pozwanej udzielono pożyczki w kwocie 300 złotych, prowizja za udzieloną pożyczkę wynosiła 87,29 złotych, koszt wezwań do zapłaty wyniósł 230 złotych, pozwana wpłaciła 423,53 złote, wobec czego do zapłaty pozostało jej 243,76 złotych (pismo k. 51).

Pozwana M. S. nie złożyła odpowiedzi na pozew i prawidłowo zawiadomiona o terminie rozprawy nie stawiła się na nią, nie żądała przeprowadzenia rozprawy w swojej nieobecności ani nie składała wyjaśnień ustnie lub na piśmie w toku sprawy.

Sąd ustalił, co następuje:

Pozwana M. S. zawarła z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością umowę pożyczki za pomocą środków porozumiewania się na odległość.

Zawarcie umowy wyglądało w ten sposób, że pozwana za pośrednictwem strony internetowej (...) wypełniła wniosek kredytowy, a następnie, po otrzymaniu jego akceptacji i warunków pożyczki, a także ogólnych warunków umów, drogą elektroniczną, przesłała ze swojego konta bankowego 26 stycznia 2013 roku przelew na kwotę 0,50 złotych. Strony uzgodniły, że pozwana pożyczycy kwotę 300 złotych, prowizja za udzielenie pożyczki będzie wynosiła 84 złote i kwotę 384 złote pozwana będzie zobowiązana zwrócić do dnia 25 lutego 2013 roku.

Zgodnie z § 6 pkt 6.4. ogólnych warunków umów pożyczkodawca w razie uchybienia terminu zapłaty był uprawniony do przesłania pożyczkobiorcy w ciągu pierwszych 15 dni od upływu terminu do spłaty pożyczki pięciu wezwań do zapłaty, z których koszt pierwszego, wysłanego 3 dni po terminie spłaty, wynosił 30 złotych, koszt drugiego i trzeciego wysyłanych 6 i 9 dni po terminie spłaty, po 40 złotych, a koszt czwartego i piątego, wysyłanych 12 i 15 dni po terminie spłaty, po 50 złotych.

(dowody: wydruki z systemu k. 29, 34

ogólne warunki umów k. 30-33,

potwierdzenia przelewów k. 35-36,

twierdzenia powoda przyjęte za prawdziwe 339 § 2 k.p.c.)

Umową przelewu wierzytelności z 17 czerwca 2013 roku (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. dokonała przeniesienia praw z umowy pożyczki zawartej z pozwaną na powódkę wraz z wszelkimi prawami z nią związanymi.

Pismem z 17 czerwca 2013 roku powódka wezwała pozwaną do zapłaty kwoty dochodzonej pozwem w terminie 3 dni. Pozwana należności nie uiściła.

(dowody: umowa z załącznikiem k. 22-26

pisma z potwierdzeniem nadania k. 27-28,

twierdzenia powoda przyjęte za prawdziwe 339 § 2 k.p.c.)

Sąd zważył, co następuje:

Pozwana nie zajęła w niniejszej sprawie żadnego stanowiska i nie stawiła się na rozprawie. W związku z tym, w myśl art. 339 § 1 k.p.c., Sąd wydał wyrok zaoczny. Zgodnie z art. 339 § 2 k.p.c. w tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

Stan faktyczny w sprawie ustalono więc w oparciu o przedłożone przez powoda dowody w postaci: umowy przelewu z załącznikiem (k. 22-26), pisma z potwierdzeniem nadania (k. 27-28), wydruków z systemu (k. 29, 34), ogólnych warunków umowy (k. 30-33) i potwierdzeń przelewów (k. 35-36). Dowody te są ze sobą zgodne i tworzą spójny

obraz stanu faktycznego, a w trakcie postępowania nie ujawniły się okoliczności przeczące ich autentyczności lub wiarygodności osób je sporządzających.

Powództwo wniesione w sprawie nie było zasadne.

Zgodnie z art. 720 k.c., przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Umowa pożyczki, której wartość przenosi pięćset złotych, powinna być stwierdzona pismem.

Z kolei w myśl art. 3 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (t.j. Dz. U. z 2014 roku, poz. 1497 ze zm.) przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255 550 złotych albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi, przy czym za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności między innymi umowę pożyczki.

Z przedłożonego przez powódkę materiału dowodowego wynikało, że 26 stycznia 2013 roku pozwana i poprzednik prawny powódki zawarli umowę pożyczki na kwotę 300 złotych, z terminem zwrotu pożyczki wraz z opłatą w łącznej kwocie 384 złote do 25 lutego 2013 roku. Z twierdzeń powódki wynika też, iż do 17 czerwca 2013 roku pozwana z tego obowiązku wywiązała się i wpłaciła na rzecz poprzednika prawnego powódki łącznie kwotę 423,53 złote (patrz pismo k. 51 i umowa przelewu wierzytelności z załącznikiem). Z treści umowy przelewu oraz twierdzeń powódki zawartych w tym piśmie wynika również, iż poprzednik prawny powódki przeniósł na powódkę roszczenie o zapłatę kwoty 243,76 złotych, która to kwota stanowiła część nie uiszczonych przez pozwaną kosztów wysłania przez poprzednika prawnego powódki wezwań do zapłaty, którymi to kosztami obciążono pozwaną w łącznej kwocie 230 złotych zgodnie z punktem 6.4. umowy ramowej pożyczki (ogólnych warunków umowy).

W tym miejscu trzeba wskazać, iż w twierdzeniach powódki zawarta jest luka lub ewidentny błąd rachunkowy. Zgodnie z treścią pisma z 16 października 2014 roku poprzednik prawny powoda obciążył pozwaną należnościami w łącznej kwocie 617,29 złotych, czyli po uiszczeniu przez pozwaną kwoty 423,53 złote pozostała część należności winna wynieść 193,76 złotych. Tymczasem powód domaga się zapłaty kwoty 243,76 złotych, nie wskazując przy tym sposobu jej wyliczenia. Przedłożone przez powoda dokumenty nie są też zgodne z twierdzeniami pozwu, gdzie najpierw wskazano, że pozwana otrzymała kwotę pożyczki 500 złotych, a następnie, że jej zobowiązanie wynosiło 675,76 złotych, na które składało się 300 złotych pożyczki i prowizja za jej udzieleni w kwocie 375,76 złotych. Z przedłożonych przez powoda w dalszym toku procesu dokumentów wynika zaś, iż prowizja za udzieloną pożyczkę wyniosła 87,29 złotych, zaś pozostała kwota stanowi (zgodnie z twierdzeniami z dnia 16 października 2014 roku), należność za wezwania do zapłaty. W pozwie wskazano też inną datę zwrotu pożyczki, niż wynika z nadesłanych później dowodów. Powyższe wskazuje na niestaranność powoda w formułowaniu swoich twierdzeń oraz roszczeń i nakazuje szczególną ostrożność przy ich weryfikacji.

Wątpliwości Sądu budziła możliwość obciążenia pozwanej kosztami wezwań do zapłaty przez pierwsze 15 dni od upływu terminu uiszczenia należności na łączną kwotę 240 złotych, przewidziana w ogólnych warunkach umów. Opłata za wysłanie poszczególnych wiadomości jest tak wysoka, iż na pewno wielokrotnie przewyższa rzeczywisty koszt ich wysłania, nawet przy uwzględnieniu kosztów biurowych i czasu pracy pracowników, tym bardziej, iż wiadomości mogły zostać nadane również pocztą elektroniczną. Dowodów ich rzeczywistego wysłania do pozwanej powód nie przedłożył, co więcej, w pozwie nie znalazło się nawet twierdzenie, że rzeczywiście zostały one wysłane. Wątpliwości budzi też celowość wysyłania do pozwanej 5 pism, co 3 dni, bez pośrednio po upływie terminu spłaty zobowiązania, biorąc pod uwagę naliczane koszty ich wysłania. Wobec tego trzeba przyjąć, iż opłaty te stanowią w rzeczywistości ukrytą karę umową za niespełnienie świadczenia pieniężnego w terminie, co zgodnie z art. 483 § 1 k.c. nie jest dopuszczalne.

Niezależnie od powyższego trzeba wskazać, iż zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie (§ 2). Nie uzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przyjętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta (§ 3). Ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje (§ 4).

Art. 385³ k.c. zawiera katalog niedozwolonych klauzul umownych, wśród których znajdują się te postanowienia, które nakładają na konsumenta, który nie wykonał zobowiązania lub odstąpił od umowy, obowiązek zapłaty rażąco wygórowanej kary umownej lub odstępnego (punkt 17). Przy czym klauzule wymienione w przepisie art. 385³ k.c. nie będą mogły być uznane za niedozwolone postanowienia umowne w szczególności wówczas, gdy były przedmiotem indywidualnych uzgodnień lub dotyczyły jednoznacznie określonych głównych świadczeń stron, bądź też gdy analiza treści umowy i wzorca oraz kontekstu sytuacyjnego wskazują, że postanowienia te nie naruszają równowagi kontraktowej.

Na gruncie niniejszej sprawy Sąd uznał, że postanowienia § 6 umowy ramowej pożyczki, jako niezgodnione indywidualnie z pozwaną i nakładające na nią rażąco wygórowane opłaty za wysłanie wezwań do zapłaty, znacząco przewyższające rzeczywiste koszty ich wysłania i nie przewidujące jednocześnie możliwości pobierania takich opłat dla pożyczkobiorcy w przypadku wysyłania pism do pożyczkodawcy, jeśli realizowałby on umowę niezgodnie z jej treścią, są niedozwoloną klauzulą umowną. Rażąco naruszają one interesy pożyczkobiorcy i kształtują jego obowiązki w sposób niezgodny z dobrymi obyczajami. W ocenie Sądu opłaty za wezwania do zapłaty powinny wynikać z kalkulacji ich rzeczywistych kosztów, a nie stanowić dodatkowe źródło zysku dla pożyczkodawcy, zwłaszcza biorąc pod uwagę, fakt, iż ich łączna kwota jest zbliżona do kwoty udzielonej pozwanej pożyczki. Postanowienia o podobnej treści są wpisane do rejestru klauzul niedozwolonych. I tak pod numerem (...) na podstawie wyroku z 15 czerwca 2012 roku wpisano postanowienia o.w.u. (...) Banku Spółki Akcyjnej we W., który pobierał za wysłanie monitów (wezwań do zapłaty) opłatę w kwocie 15 złotych, a pod numerem (...), na podstawie wyroku z 13 grudnia 2011 roku wpisano postanowienia o.w.u. Banku (...) Spółki Akcyjnej w K., który pobierał opłatę za obsługę nieterminowej wpłaty w kwocie 45 złotych.

Z twierdzeń powódki wynikało, iż pozwana spłaciła należność z tytułu pożyczki i prowizji za jej udzielenie. Natomiast postanowienia § 6 pkt 4 ogólnych warunków umowy, jako niedozwolona klauzula umowna, zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c. nie wiązała pozwanej i nie jest ona zobowiązana do uiszczania wynikającej z niej należności.

Dlatego na podstawie art. 720 k.c. w zw. z art. 385¹ k.c., oddalono powództwo.

O kosztach procesu orzeczono w myśl zasady odpowiedzialności za wynik procesu (art. 98 § 1 k.c.). Ponieważ pozwana, która sprawę wygrała, nie poniosła żadnych kosztów związanych z niniejszą sprawą, brak jest orzeczenia w treści wyroku w tym zakresie.